

Dosarul nr. 2r-225/23
2-20091812-01-2r-26052023

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (A. Zadorojniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

19 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Silvia Cojocaru,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Silvia Cojocaru împotriva Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Florești, intervenient accesoriu Tatiana Zgardan, cu privire la anularea ordinului, restabilirea la serviciu, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă și a despăgubirilor morale,
împotriva încheierii din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-au restituit cererile de apel cu toate documentele anexate depuse de Silvia Cojocaru, reprezentată de Iurie Cojocaru și Silvia Cojocaru,

a c o n s t a t a t:

La 03 august 2020, Silvia Cojocaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Asistență Socială a Consiliului raional Florești, prin care a solicitat anularea ordinului de încetare a contractului individual de muncă nr.443 din 27 aprilie 2020, în temeiul art.81 lit.a), art.82 lit. f), art.83 pct.3) din Codul muncii, cu restabilirea la serviciu și încasarea plăților salariale, despăgubirilor morale, în sumă totală de 100 000 lei.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, Tatiana Zgardan a fost atrasă în proces, în calitate de intervenient accesoriu (f.d.61).

Prin hotărârea din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Cojocaru (f.d.67, 75-78).

La 11 ianuarie 2022, Silvia Cojocaru, reprezentată de Iurie Cojocaru, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, solicitând casarea hotărârii primei instanțe (f.d.71-73).

Prin încheierea din 26 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Iurie Cojocaru, în calitate de reprezentant al apelantei Silvia Cojocaru, cu acordarea unui termen până la 25 mai 2022, ora 17:00, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea apelului motivat cu semnătură olografă sau omologată, în copii pentru toți participanții la proces, a dovezii privind studiile licențiate în drept a reprezentantului Iurie Cojocaru, cu înregistrarea acestora până la data limită în secția evidență și documentare procesuală a instanței de apel – 25 mai 2022, ora 17:00 și s-a explicat apelantului că, în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită (f.d.82-84).

La 20 aprilie 2022, Silvia Cojocaru a depus în cadrul Judecătoriei Soroca, sediul Florești cerere de apel motivată, recepționată ulterior de Curtea de Apel Bălți, la 03 mai 2022, în care a reiterat pretențiile inițiale, solicitând admiterea acestora (f.d.87-89).

Prin încheierea din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-au restituit cererile de apel, cu toate documentele anexate declarate de Silvia Cojocaru, reprezentată de Iurie Cojocaru, și Silvia Cojocaru împotriva hotărârii din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești (f.d.107-109).

La 05 mai 2023, Silvia Cojocaru, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea în termen, admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului, recurenta a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel, care i-a fost notificată la 21 aprilie 2023, fapt confirmat prin anexa nr.10 la prezenta cerere de recurs.

De asemenea, recurenta a susținut că încheierea supusă recursului este pasibilă casării, deoarece a depus în termen apelul nemotivat, la 11 ianuarie 2022.

La 24 martie 2022, a recepționat hotărârea motivată din 16 decembrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, iar la 20 aprilie 2022 a depus la Curtea de Apel Bălți apelul motivat.

De altfel, Silvia Cojocaru a relevat că încheierea din 26 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a recepționat-o la 28 aprilie 2022, iar la 18 mai 2022 a expediat în adresa instanței de apel cererea privind înlăturarea neajunsurilor stabilite.

Recurenta a precizat că altele solicitate de instanța de apel, prin încheierea din 26 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, există anexate la materialele cauzei, respectiv nu-i este clară necesitatea dublării acestora de către instanța ierarhic inferioară.

La 25 mai 2023, în adresa Direcției Generale Asistență Socială și Protecția Familiei Florești și a Tatiane Zgardan a fost expediată copia recursului depus de Silvia Cojocaru.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului depus de Silvia Cojocaru, intimații nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca neîntemeiată

cererea despre repunerea în termenul pentru declararea recursului, și restituie recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Instanța de recurs menționează că, recursul declarat de Silvia Cojocaru, la 05 mai 2023, împotriva încheierii din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, este depus peste termenul legal prevăzut.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Subsidiar, instanța de recurs notează că normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea Tricard, ibidem, parag. 29, Nicolae Popa vs România, 9 decembrie 2014, parag. 16, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31).

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că Curtea de Apel Bălți a expediat încheierea din 27 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal în adresa recurenteii, la 30 mai 2022, însă plicul a fost remis instanței judecătorești cu mențiunea poștașului „nereclamant” (f.d.110, 114).

În acest context, Completul de judecată reiterează că neprezentarea la oficiul poștal pentru ridicarea corespondenței, este apreciată ca eludarea obligației de a-și valorifica dreptul procedural respectiv.

Totodată, instanța de recurs constată că Silvia Cojocaru a recepționat anterior, la 10 mai 2022, încheierea din 26 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, de a nu da

curs cererii de apel, depusă, la 11 ianuarie 2022, și cunoștea despre obligația de a înlătura neajunsurile la cererea de apel, inclusiv efectele neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel (f.d.82-84, 85, 96).

Instanța de recurs remarcă că, la 31 mai 2022, instanța de apel, în corespundere cu dispozițiile art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a expediat la adresa de e-mail a soțului apelantei Silvia Cojocaru, Iurie Cojocaru, indicată în cererea de apel nemotivată, copia încheierii din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele dosarului (f.d.71, 111, 117).

Suplimentar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că la 06 februarie 2023, reprezentantul prin procură al Silviei Cojocaru, Iurie Cojocaru, a depus la Judecătoria Soroca, sediul Florești, cerere prin care a solicitat eliberarea dosarului pentru a lua cunoștință cu materialele (f.d.116), iar la 09 februarie 2023, acesta a semnat o declarație de confirmare că a luat cunoștință cu materialele dosarului (f.d.119-120).

În contextul considerentelor enunțate, instanța de recurs apreciază ca fiind nefondat și pur declarativ argumentul recurenteii precum că a luat cunoștință de încheierea din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, abia la 21 aprilie 2023.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, termenul de atac al încheierii din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți a început să curgă din data de 01 iunie 2022 și a expirat la 15 iunie 2022.

De altfel, instanța de recurs atestă că recurenta Silvia Cojocaru, prin depunerea cererii de recurs, la 05 mai 2023, a neglijat termenul de recurs și dacă s-ar calcula de la 10 februarie 2023, luând în considerare că în baza cererii depuse la 06 februarie 2023 de către reprezentantul său Iurie Cojocaru, a luat cunoștință de actele cauzei, inclusiv cu încheierea din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, la data de 09 februarie 2023 (f.d.116, 119-120).

Astfel, Silvia Cojocaru nu a îndeplinit condițiile impuse de legiuitor și nu a declarat recursul cu respectarea termenului prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs fiind depusă abia la 05 mai 2023, mult prea târziu.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Silvia Cojocaru a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului în temeiul și condițiile prevăzute la art. 116 din Codul de procedură civilă, însă nu a indicat motivele de repunere a termenului de îndeplinire a actului de procedură și nici nu a anexat probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge cererea Silviei Cojocaru privind repunerea în termenul de recurs, deoarece termenul de declarare a recursului poate fi restabilit doar în cazul când persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă

imposibilitatea sa de a exercita acest act de procedură în interiorul termenului legal.

Instanța de recurs reliefează că, participanții la proces, având cunoștință de dispozițiile legale și de actele de dispoziție emise de instanțele judecătorești, urmează să se conformeze acestora și să facă uz de drepturile lor procedurale cu diligență.

Instanța de recurs relevă prevederile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă inclusiv că, partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs după expirarea termenului stabilit de lege, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 CEDO, ceea ce este inadmisibil.

Din considerentele menționate și având în vedere că Silvia Cojocaru a declarat recursul peste termenul legal instituit de legiuitor, și instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide restituirea recursului declarat ca fiind tardiv, circumstanță ce împiedică examinarea acestuia în fond.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Silvia Cojocaru privind repunerea în termenul de recurs.

Se restituie recursul declarat de către Silvia Cojocaru împotriva încheierii din 27 mai 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc